

NÂNG CAO CHUẨN MỤC ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CHO CÁN BỘ, CHIẾN SĨ Ở CÁC ĐƠN VỊ CƠ SỞ TRONG QUÂN ĐỘI

NGUYỄN THANH HƯNG (*)

Tóm tắt: Đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên nói chung; của cán bộ, chiến sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam nói riêng là những phẩm chất quý báu của người cộng sản, luôn tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với sự nghiệp cách mạng của Đảng, hết lòng phục vụ Nhân dân... Đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới đã được Đảng ta bổ sung, phát triển những quy định rất cụ thể, chi tiết. Vì vậy, tiếp tục nâng cao chuẩn mực đạo đức cách mạng cho cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội nhân dân Việt Nam là nhiệm vụ rất quan trọng; góp phần xây dựng Quân đội chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Từ khóa: Cán bộ, chiến sĩ; chuẩn mực; đạo đức cách mạng; đơn vị cơ sở; Quân đội.

Abstract: Revolutionary ethics of cadres and party members in general and cadres and soldiers in the Vietnam People's Army in particular are precious qualities of the communists that are absolutely loyal to the Fatherland and to the revolutionary cause of the Party and wholeheartedly serve the People... Under new circumstances, revolutionary ethics has been supplemented and developed by our Party with specific and detailed regulations. Therefore, continuing to improving the revolutionary ethical standards for cadres and soldiers in grassroots-level units in the Vietnam People's Army is a crucial task that contributes to building a regular, elite, and modern Army, meeting the requirements and tasks under new circumstances.

Keywords: Cadres, soldiers; standards; revolutionary ethics; grassroots-level units; Army.

Ngày nhận bài: 15/7/2024

Ngày biên tập: 04/9/2024

Ngày duyệt đăng: 24/9/2024

1. Thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới

Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới đã quy định rõ những nguyên tắc, quy tắc mang tính mục thước, khuôn mẫu đánh giá, điều chỉnh hành vi của cán bộ, đảng viên, gắn với mục tiêu, lý tưởng cộng sản, tạo cơ sở để cán bộ, đảng viên tự giác học tập, phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, tự điều chỉnh hành vi ứng xử trong công việc hàng ngày. Đạo đức cách mạng là sự thống nhất hữu cơ giữa phẩm chất chính trị và phẩm chất đạo đức tạo nên nền tảng nhân cách của người cách mạng, là động lực thúc đẩy người cách mạng trong quá trình hoạt động cải tạo xã hội cũ, xây dựng xã hội mới. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh:

“Người cán bộ cách mạng phải có đạo đức cách mạng. Phải giữ vững đạo đức cách mạng mới là người cách mạng chân chính. Đạo đức cách mạng có thể nói tóm tắt là: Nhận rõ phải, trái. Giữ vững lập trường. Tận trung với nước. Tận hiếu với dân. Mọi việc thành hay là bại, chủ chốt là do cán bộ có thấm nhuần đạo đức cách mạng, hay là không”⁽¹⁾; “Quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng. Đó là điều chủ chốt nhất”⁽²⁾.

Trên cơ sở quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, kế thừa và phát triển giá trị truyền thống quý báu của dân tộc và tinh hoa văn hóa đạo đức nhân loại; xuất phát từ thực tiễn giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên hiện nay, Đảng ta đã xác định hệ thống các chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới, bao gồm các chuẩn mực cơ bản: yêu nước, tôn trọng

(*) Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Nhân dân, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc; bản lĩnh, đổi mới, sáng tạo, hội nhập; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; đoàn kết, kỷ cương, tình thương, trách nhiệm; Gương mẫu, khiêm tốn, tu dưỡng rèn luyện, học tập suốt đời⁽³⁾. Đây là “những nguyên tắc, quy tắc mang tính mục thước, khuôn mẫu đánh giá, điều chỉnh hành vi của cán bộ, đảng viên, gắn với mục tiêu, lý tưởng cộng sản, mang nhiệm vụ chính trị của Đảng, tạo cơ sở để cán bộ, đảng viên tự giác học tập, phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, tự điều chỉnh hành vi ứng xử trong công việc hằng ngày”⁽⁴⁾.

Thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội là tổng thể hoạt động của cán bộ, đảng viên, sĩ quan, hạ sĩ quan và chiến sĩ để quán triệt, tổ chức thực hiện các chuẩn mực đạo đức cách mạng phù hợp với cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao, nhằm hiện thực hóa các tiêu chuẩn đạo đức cách mạng thành những giá trị trong phẩm chất, nhân cách của mỗi người. Hoạt động này có vai trò quan trọng, không những quyết định việc hình thành, phát triển, hoàn thiện đạo đức cách mạng ở từng cán bộ, chiến sĩ, mà còn là nhân tố tạo nên sức mạnh chiến đấu, làm cho Quân đội ta thực sự là một đội quân cách mạng, luôn vững vàng trước mọi khó khăn thử thách, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Đảng ta nhấn mạnh: “Chỉ khi cán bộ, đảng viên nhận thức và hành động đúng đắn, chuẩn xác các chuẩn mực đạo đức cách mạng mới tạo nên sự thống nhất cao, sức mạnh lớn của toàn Đảng, đẩy lùi những nhận thức sai trái, không đúng đắn, lệch chuẩn, ảnh hưởng đến uy tín, danh dự của Đảng; từ đó có ý chí, nhận thức và hành vi đạo đức cách mạng đúng đắn, trong sáng, tinh thần phụng sự, cống hiến vì sự phát triển của đất nước, vì hạnh phúc của Nhân dân, vì sự tiến bộ của nhân loại”⁽⁵⁾. Vì vậy, thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới đối với cán bộ, đảng viên nói chung, ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội nói riêng luôn là nhiệm vụ thường xuyên, là trách nhiệm chính

trị quan trọng của cấp ủy đảng, người chỉ huy các cấp, đồng thời là vinh dự và trách nhiệm của mỗi cán bộ, đảng viên, nhằm không ngừng hoàn thiện và phát triển nhân cách người quân nhân cách mạng, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, sự nghiệp xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Những năm qua, Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng luôn chú trọng thực hiện nhiệm vụ huấn luyện, chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu; đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các kết luận, chỉ thị của Bộ Chính trị; Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới... Việc thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng luôn được cấp ủy, chỉ huy các cấp ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai tổ chức thực hiện đồng bộ, đạt được kết quả toàn diện; cấp ủy, chỉ huy các cấp nhận thức sâu sắc ý nghĩa, trách nhiệm và yêu cầu của việc học tập, rèn luyện theo chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới. Công tác tuyên truyền, giáo dục được triển khai có hệ thống, đồng bộ. Cuộc vận động “Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ” đã làm chuyển biến toàn diện về nhận thức, trách nhiệm chính trị của cán bộ, đảng viên, quần chúng. Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam đánh giá lực lượng Quân đội: “Có phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống tốt, tiên phong trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ; đội ngũ cấp ủy viên, cán bộ chủ trì lãnh đạo, chỉ huy các cấp tự giác nêu gương tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng; hình ảnh, phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” tiếp tục được giữ vững và làm sâu sắc hơn trong lòng nhân dân”⁽⁶⁾.

Tuy nhiên, việc thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội thời gian qua vẫn còn những hạn chế như nhận thức, ý thức trách nhiệm của một bộ phận cán bộ, đảng viên về giá trị, tầm quan trọng của việc thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng còn hạn chế, thiếu thống nhất; chưa cụ thể hóa và bổ sung

một cách khoa học, đầy đủ giá trị chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới phù hợp với từng đối tượng; nội dung, hình thức, biện pháp giáo dục truyền thống, chuẩn mực đạo đức cách mạng còn bất cập, chưa phản ánh và theo kịp sự vận động của thực tiễn. Cá biệt vẫn còn “Có cán bộ, đảng viên thiếu gương mẫu, nói chưa đi đôi với làm; cá biệt có cán bộ ý thức tổ chức kỷ luật kém, tham gia tệ nạn xã hội, sống buông thả, vi phạm kỷ luật Đảng, pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội”⁽⁷⁾. Do đó, cần nâng cao hơn nữa chất lượng thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới cho mọi cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội để góp phần hoàn thiện nhân cách người quân nhân cách mạng, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

2. Giải pháp tiếp tục nâng cao chuẩn mực đạo đức cách mạng cho cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, chiến sĩ về thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới.

Để thực hiện có chất lượng, hiệu quả chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội, cần có sự thống nhất về nhận thức, trách nhiệm của mỗi cán bộ, chiến sĩ về vị trí, vai trò, trách nhiệm cũng như mục đích, nội dung, hình thức, phương pháp thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng, gắn với thực tiễn thực hiện nhiệm vụ ở mỗi cơ quan, đơn vị. Đồng thời, đòi hỏi cấp ủy, chỉ huy các cấp cần tăng cường giáo dục, quán triệt thực hiện nghiêm chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng; nắm chắc nội dung, yêu cầu học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; các kết luận, chỉ thị của Bộ Chính trị; Chỉ thị số 855-CT/QUTƯ ngày 12/8/2019 của Thường vụ Quân ủy Trung ương về đẩy mạnh thực hiện Cuộc vận động “Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ”. Đặc biệt, cần quán triệt thực hiện có hiệu quả Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị; Hướng dẫn số 159-HD/BTGTW ngày 03/7/2024

của Ban Tuyên giáo Trung ương thực hiện quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới.

Hai là, tiếp tục bổ sung, hoàn thiện chuẩn mực đạo đức cách mạng sát với từng đối tượng, làm cơ sở để cán bộ, chiến sĩ rèn luyện, hoàn thiện bản thân.

Giải pháp này nhằm tạo cơ sở cho việc giáo dục và tự giáo dục các chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới đem lại hiệu quả thiết thực, cụ thể hơn cho từng đối tượng. Bởi vì, chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới là giá trị phổ quát, mẫu hình chung cho mỗi cán bộ, đảng viên, song yêu cầu và nội dung quy định có tính đặc thù gắn với cương vị, chức trách và nhiệm vụ chuyên môn của từng đối tượng cụ thể. Điều này đòi hỏi lãnh đạo, chỉ huy các cấp ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội phải nghiên cứu, cụ thể hóa những chuẩn mực chung của đạo đức cách mạng sát với thực tiễn và chức trách nhiệm vụ của từng đối tượng trên từng lĩnh vực công tác, lấy đó làm thước đo, tiêu chí phấn đấu để đạt được.

Ba là, đổi mới nội dung, hình thức thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới phù hợp với đặc điểm, yêu cầu nhiệm vụ của từng đơn vị.

Nội dung, hình thức thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới luôn là yếu tố giữ vai trò quan trọng quy định chất lượng, hiệu quả của việc thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay. Việc tiếp tục đổi mới và hoàn thiện nội dung thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng theo hướng khoa học, toàn diện, thiết thực và hiệu quả không những góp phần nâng cao chất lượng thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới một cách hiệu quả, mà còn tạo cơ sở quan trọng thúc đẩy quá trình tự giáo dục, tự hoàn thiện nhân cách của từng đối tượng.

Việc đổi mới nội dung, hình thức thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội, ngoài những chuẩn mực chung, cần chú trọng giáo dục truyền thống quân đội, truyền thống cao đẹp chuẩn mực đạo đức cách mạng

giai đoạn mới và truyền thống vẻ vang của từng đơn vị. Qua đó, khơi dậy niềm tự hào, tình cảm đạo đức sâu sắc của cán bộ, chiến sĩ để xác định rõ vinh dự và trách nhiệm của mình trong quá trình học tập, rèn luyện, công tác. Cùng với đổi mới nội dung, các chủ thể cần đa dạng hóa hình thức, sử dụng linh hoạt các phương pháp thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới, tập trung thực hiện thông qua học tập, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng. Cần tăng cường tổ chức các hoạt động tìm hiểu, sáng tác, viết báo về truyền thống chuẩn mực đạo đức cách mạng của đơn vị về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; thường xuyên tổ chức tọa đàm, diễn đàn, giao lưu với các anh hùng quân đội, các cựu chiến binh, các nhân chứng lịch sử, các buổi sinh hoạt truyền thống. Tổ chức tốt các buổi tham quan bảo tàng, các di tích lịch sử, văn hóa, di tích chiến tranh, nghĩa trang liệt sĩ... nhằm nâng cao hiểu biết về truyền thống lịch sử, giúp mỗi cán bộ, chiến sĩ và quần chúng tự hoàn thiện nhân cách bản thân theo những chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới.

Bốn là, tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Cần thực hiện có hiệu quả Cuộc vận động “Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Đây là giải pháp quan trọng, đồng thời cũng là bài học kinh nghiệm trong xây dựng các đơn vị cơ sở trong quân đội vững mạnh về chính trị trong những năm qua. Việc “Kết hợp chặt chẽ việc triển khai thực hiện quy định với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; thực hiện các nghị quyết, kết luận của Trung ương về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; các quy định của Đảng về nêu gương và về những điều đảng viên không được làm”⁽⁸⁾ sẽ góp phần quan trọng xây dựng tổ chức đảng các cấp trong sạch, vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện. Đồng thời, góp phần tích cực nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội đạt được một cách thiết thực và vững chắc, để giúp

cho “Mỗi cán bộ, đảng viên tự giác học tập, phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, “tự soi”, “tự sửa” theo tiêu chí các chuẩn mực để không ngừng nâng cao đạo đức cách mạng”⁽⁹⁾ một cách hiệu quả.

Văn kiện Đại hội ĐBTQ lần thứ XIII của Đảng nêu rõ: “Phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu”⁽¹⁰⁾. Quán triệt quan điểm chỉ đạo này, từng cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội phải đề cao trách nhiệm, tích cực, tự giác phấn đấu, rèn luyện theo các tiêu chí đã xác định; phải thực sự gắn mình với đơn vị, sâu sát, gần gũi quần chúng, cấp dưới, công tâm trong xử lý các công việc, “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư” trong mọi hoạt động. Cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp trong Quân đội nói chung cần tiếp tục quán triệt và thực hiện nghiêm Quy định số 101-QĐ/TW ngày 07/6/2012 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp; trọng tâm là thực hiện tốt yêu cầu: “Trên làm gương mẫu mực, dưới tích cực học tập, làm theo”./.

Ghi chú:

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 9, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.354.

(2) Sdd, tập 11, tr.603.

(3) Bộ Chính trị, *Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới.*

(4), (5), (8), (9) Ban Tuyên giáo Trung ương, *Hướng dẫn số 159-HD/BTGTW ngày 03/7/2024 thực hiện Quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới.*

(6), (7) Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, *Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025*, Nxb Quân đội nhân dân, H.2020, tr.29, tr.37.

(10) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội ĐBTQ lần thứ XIII, tập II*, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.231.